

MAŠKA SKUPNOST

glasilo szdl ljubljana moste-polje

XIV. LETNIK

MAJ 1973

Številka 5

BREZPLAČNO

Osntek srednjeročnega programa stanovanjske graditve v občini Ljubljana Moste-Polje

Graditi koncentrirano in poceni

V ceno stanovanja ne smejo biti vključeni stroški gradnje infrastrukturnih objektov – Zagotoviti velja družbeni vpliv tistih, ki ustvarjajo in združujejo sredstva za stanovanjsko gradnjo in tudi bodočih uporabnikov stanovanj

Področje stanovanjskega gospodarstva je predmet intenzivne javne razprave že od leta 1970. Na osnovi ugotovljenih pomanjkljivosti je uzakonjen nov sistem stanovanjske politike, ki v marsičem spreminja dosedanje prakso.

V sistemu graditve stanovanj za trg se je neovirano uveljavljal komercialni interes. Stanovanja so se z veliko naglico dražila, vzporedno pa se je večal stanovanjski primanjkljaj. Sredstva za graditev ustvarjajo delavci, ki so obenem tudi najštevilnejši porabniki stanovanjskega sklada. Kljub temu pa niso imeli dovolj možnosti vplivanja na stanovanjsko politiko – med drugim tudi zato, ker niso bili ustrezno organizirani.

Skrb za stanovanje opredeljuje na povsem novih osnovah XXXIII. ustavno dopolnilo. Delovni ljudje v združenem delu in občani uresničujejo svoje interese za zadovoljevanje potreb pri graditvi, uporabi in gospodarjenju s stanovanji v okviru samoupravne stanovanjske skupnosti. Organiziranje te skupnosti ima svoj praktični pomen predvsem zato:

- ker je organizacija združenega dela preozka skupnost, da bi lahko uspešno reševala kompleksno problematiko graditve in gospodarjenja s stanovanjskim skladom;
- ker tržne zakonitosti pri graditvi stanovanj nikakor ne morejo

biti edino merilo za zadovoljevanje stanovanjskih potreb.

Skupščina mesta Ljubljana je imenovala iniciativni odbor z nalogo, da do 30. junija 1973 opravi vse priprave za izvedbo prvih volitev v organe samoupravne stanovanjske skupnosti.

Drugi dokument, ki je plod javne razprave, je resolucija o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva, na osnovi katere sta bila sprejeta zakona:

- o programiranju in financiranju graditve stanovanj ter
- o družbeni pomoči v stanovanjskem gospodarstvu.

Konkretizacija načel resolucije in

zakonov je vsebovana v odlokih:

- o določitvi najnižjega odstotka sredstev za razširjeno reprodukcijo in družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu;
- o obveznem združevanju dela sredstev pri poslovnih banki za kreditiranje

(Nadaljevanje na 8. strani)

ŠE EN DOMICIL

Na zadnji seji občinske skupščine Ljubljana Moste-Polje so podelili domicil zaščitni enoti vojnopolitičnega vodstva NOV in POS Slovenije. Odborniki so odlok o podelitvi domicila tej pomembni enoti sprejeli z odobravanjem saj sta občana naše občine tudi prvi komandant glavnega štaba NOV in POS Franc Leskovšek – Luka in komisar Ivan Maček – Matija.

V VODSTVU MLADINE DELAVCI

V mesecu aprilu so bile volilne konference mestne organizacije ZM Ljubljana in republiške konference ZMS. Obe mladinski vodstvi sta v novi sestavi precej spremenjeni. Predvsem je bil dan poudarek na vključevanje mladih aktivistov iz delovnih organizacij, saj so bili dosedaj na vodilnih mestih in forumih večinoma študentje ali zaposleni v negospodarstvu.

V predsedstvu MK ZM Ljubljana je sedaj 24 članov, od tega 10 iz delovnih organizacij. Predsednik MK je postal 26-letni Miha Ham, dosedaj zaposlen v nabavi podjetja Zito, sekretar pa 22-letni Josip Filež, dosedaj konstruktor v Litostroju.

Predsednik republiške konference je postal Ljubo Jasnič – 26, metalurški tehnik iz železarne Jesenice, sekretar pa Zdenko Mali – 24, elektrotehnik iz Kranjske Iskre. Predsedstvo šteje 40 članov, od tega je 13 članov iz podjetij in 3 iz kmetijstva. 12 članov predsedstva so delegati mladinskih specializiranih organizacij in organizacij, ki vključujejo mladino – verjetno bodo večinoma tudi iz delovnih organizacij.

Jeseni bo republiški kongres mladine in do tedaj imajo nova vodstva predvsem nalogo izvesti čimširše razprave v aktivih o novi organiziranosti mladine ter pripraviti nov statut in pravila. Obsežne naloge jih čakajo tudi v maju za dan mladosti, ko bo v okviru njegovega praznovanja več akcij, ki bodo porazdeljene na ves mesec. MILOŠ MIKOLIČ

Družbenopolitične organizacije in občinska skupščina

LJUBLJANA MOSTE - POLJE

čestitajo občanom

za občinski praznik in praznik dela 1. maj

VEČNO ČAKANJE

O pomanjkljivosti in deficitarnosti v zobozdravstveni službi govorimo že vrsto let. Kritiki je podvržena ta služba iz različnih vzrokov. Glavni je bržkone ta, da občani ne morejo dobiti pravočasnega in ustreznega zdravljenja v zobozdravstvenih zavodih. Razen pri prvi pomoči in akutnih obolenjih zob morajo bolniki zelo dolgo čakati na vrsto in tudi vmesna doba zdravljenja je navadno zelo dolga.

Iz analize zavoda za zdravstveno varstvo Ljubljana za leto 1971 je razvidno, da je samo 1/8 prebivalstva na leto kompletno zdravljena, medtem ko kar 75 odstotkov bolnikov ni mogoče sprejeti v redno zdravljenje. Po že omenjeni analizi sodeč, javna zobozdravstvena

služba lahko krije le 30 % vseh potreb. To pomeni, da si mora preostalih 70 odstotkov Ljubljančanov poiskati zobozdravstveno pomoč drugje. Toda kje?

Če je verjeti statistiki, potem mora zdravstveni dom Ljubljana oskrbovati 281.000 obča-

nov. Od teh je okoli 71.000 otrok in mladine od 3. do 18. leta starosti. Vseh zobozdravstvenih delovnih mest v Ljubljani pa je 95 – za mladino in za odrasle. To pomeni, da odpade na enega zobozdravnika 2.600 odraslih in 1.500 otrok. Študij in praksa pri nas in v tujini pa kaže, da lahko oskrbi terapevt na leto približno 1.000 starejših bolnikov in 800 otrok.

Zaradi težav zobozdravstvene službe pa se po drugi strani večja števila zobozdravstvenih

(Nadaljevanje na 3. strani)

KDO BO KRIL IZGUBO

V vzgojno-varstvenih zavodih močanske občine bijejo plat zvona. Ze nekaj mesecev namreč delajo z izgubo in sami ne vedo kdo bo to izgubo plačal. O tem problemu so spregovorili tudi odborniki na zadnji seji občinske skupščine. Po temeljiti razpravi skupščina ni soglasala s povišanjem cen v zavodih, ki imajo v primerjavi z ostalimi ljubljanskimi vzgojno-varstvenimi zavodi 10 odstotkov nižje cene oskrbnega dne.

Vemo pa, da cen zaradi zamrzitve ne moremo zviševati. Problem je sila zamotan in pereč.

Ob zahtevi za zvišanje cen oskrbnega dne so se odborniki zedinili v tem, da VVZ lahko dvignejo ceno na ljubljansko raven brž ko bo to dovoljeval zakon oziroma ko bodo cene

odmrznjene.

Hkrati so upravam vzgojno-varstvenih zavodov priporočili naj ne prihajajo pred skupščino s prošnjami za zvišanje cen, marveč naj svoj zahtevek predložijo v obravnavo zavodu za analize in cene v Ljubljani, ki naj zahtevke strokovno pregleda in ugotovi njih upravičenost.

Menili so naj bi se administrativno-finančne službe zavodov združile.

V razpravi o ceni oskrbnega dne so poudarili, da je dolžnost vzgojno-varstvenih zavodov, da realno ocenijo dohodke staršev in naj ob diferenciranem plačevanju objektivneje razvrščajo plačila po kategorijah, ki so določene v diferencirani lestvici. Poudarili so, naj ne bo cena oskrbnega dne v prihodnje manjša kot stane hrana za otroka. To pa pomeni, da se bodo najnižje cene oskrbnega dne povišale vsaj do cene, ki zagotavlja kritje za prehrano otrok.

Davčne olajšave za gostince

Občinska skupščina Ljubljana Moste-Polje je na seji dne 19. aprila 1973 sprejela odlok o davčnih olajšavah za gostinstvo v nekaterih predelih občine. Svet za gospodarstvo pri občinski skupščini je namreč predlagal naj bi manj davka plačevali gostilničarji na območju krajevnih skupnosti Lipoglav in Besnica. V razpravi pa je

prišlo s strani odbornikov do novih pobud tako, da bodo davčne olajšave razširili tudi na predel Dolskega, ki sodi v pristojnost močanske občinske skupščine. Po tem odloku bodo davščine zmanjšane vsem gostincem v četrtem davčnem okolišu oziroma na vsem izvenmestnem območju občine. Odborniki so razpravljali tudi

o delu podjetja za urejanje stavbnih zemljišč Soseska, o delu mestnega pravobranilstva in o delu občinskega javnega tožilstva. Razveseljivo je, da je mestno pravobranilstvo obravnavalo najmanj zadev ravno iz občine Moste-Polje, kar je bržkone tudi zasluga občinske uprave.

PRVI MAJ, PRAZNIK DELAVCEV, PRAZNIK SEDANJEGA TRENTUKA REVOLUCIONARNIH PRIZADEVANJ

DELU ČAST IN OBLAST

Rdeči nagelj je simbol boja za pravice razreda, ki je nastal z rojstvom stroja. Ne njegov suženj, temveč njegov gospodar – si je delavec zapisal na svoj prapor v bojih skozi desetletja.

Mnogo kje si je delavec priboril pravico, da je lahko praznoval svoj praznik z nageljnjo v gumbnici. Našemu delavskemu razredu je pripadla zgodovinska vloga, da ob iskanju svoje poti graditve nove družbe vnese samoupravljanje kot novo pridobitev v zakladnico socialistične misli in prakse. Toda čeprav imamo delo in vse kar izhaja iz njega, zapisano na rdečem praporu z zlatimi črkami, je moral delavec v bojevanju stopiti korak nazaj, ker je bilo marsikaj „v njegovem imenu“ močnejše, bolj zvito, na prvi pogled celo dobro, bolj liberalno. Ko pa je spoznal resnico, je spoznal svojega sovražnika, prevaro in nevarnost.

Spoznanje bo moral plačati sam, toda to je tudi orožje, močan zagon in odločnost, da zdaj stori dva koraka naprej. Mora, prisiljen je nadaljevati vztrajni boj proti tehnokracizmu in drugim, ki so delali v njegovem imenu in pripeljali družbo do preočitnih socialnih razlik, do moralnih popačenj, samopašništva in do hudih gospodarskih zapletov. NADALJEVATI BOJ, TO VE PROLETAREC, DELAVEC, NEPOSREDNI PROIZVAJALEC, ki mu je samoupravni razvoj resnično življenjskega in zgodovinskega pomena. Bojevati boj, skupaj s svojo zgodovinsko vodnico Zvezo komunistov, na drugačnih barikadah in z drugimi sovražniki kot nekdaj, toda še vedno z neizčrpano spodbudo tovariša Tita.

Morda delavec danes bolj sluti, kot razume globino in pravilnost zgodovinske odločnosti bojevanja za nove kvalitete samoupravnih odnosov, ki jih prinašajo ustavna, še posebej delavska dopolnila z ustanavljanjem temeljnih organizacij združenega dela, saj bo napovedana nova ustava veliko bolj kot doslej omogočila, da bo od temeljne organizacije združenega dela do federacije prišla do veljave njegova volja, volja neposrednega proizvajalca.

Letošnji prvi maj ne pomeni toliko praznovanja ob rezultatih kot trdno odločenost za akcijo, da delavec postane ne le upravitelj pri svojem stroju, v svoji tovarni, ampak tudi v svoji občini, republiki – povsod, do koder seže dohodek, ki ga ustvarja. S. G.

SLO V KRAJEVNI SKUPNOSTI

V občini Ljubljana Moste-Polje je 17 krajevnih skupnosti. V večini so bili organizirani odbori za splošni ljudski odpor že v letih 1970-1971 in štejejo od 5 – 11 članov, ki so večinoma starejše osebe. Družbenopolitične organizacije ZKS, SZDL, ZVB NOV in ZRVS so zastopane skoraj v vseh odborih, medtem ko sta RK in ZMS zastopana samo v dveh odborih. Stremeti je treba, da se tudi ostale množične organizacije in društva vključijo v odbore za SLO.

Iz ankete, ki je bila narejena v začetku letošnjega leta, je razvidno, da imajo v večini KS izdelane programe in načrte za primer sovražnikovega napada na SFRJ. Dve KS na anketo nista odgovorili, po čemer je predvidevati, da teh odborov nimata ali so ti nedelavni.

V posameznih KS ugotavljajo, da nimajo nobene ali pa zelo malo podpore od družbenopolitičnih organizacij. To zlasti velja za nekatere pe-

riferne KS. Družbenopolitične organizacije, zlasti KS, morajo posvečati tem KS vsjo pozornost in stremeti za tem, da odbori za SLO čimprej zaživijo. Izdelati morajo svoje delovne programe skladno z zakonom o splošnem ljudskem odporu in smernicami za obrambo SFRJ pred napadom. Te uskladiše morajo opraviti tudi ostale KS, ki so že prej izdelale svoje programe in načrte.

V KS, kjer odbori za SLO kolikor toliko delujejo, so z obrambnimi pripravami precej na tekočem. O tem tudi seznanjajo svoje občane, in sicer največ prek raznih predavanj. Vsekakor pa bodo morale KS oziroma odbori za SLO narediti več na vsem tem področju, posebno kar se tiče družbene samozastite, da bo sleherni občan seznanjen, kaj mora in kaj bo moral delati ob morebitnem napadu na Jugoslavijo, oziroma kje je njegovo mesto v dani situaciji.

Kot je že bilo omenjeno, je skrb za obrambne priprave dolžnost vseh

družbenopolitičnih organizacij na terenu in v občinah. Te so dolžne skrbeti, da odbori za SLO v KS, šolah, delovnih organizacijah itd. dobro delujejo. Vsekakor je potrebno delo vseh družbenopolitičnih organizacij uskladi in delati sistematično, da ne bo vsaka zase organizirala enako dejavnost ali zahtevala podobne podatke od posameznih odborov za SLO. Glede organiziranja in izboljšanja kvalitete dela odborov za SLO v KS lahko odigrajo organizacije ZVB NOV in ZRVS pomembno vlogo, ker imajo prav člani teh organizacij praktične izkušnje, ki so si jih pridobili v JLA in NOV. Njihova dolžnost je tudi, da seznanjajo in učijo mlade generacije, ki bodo kasneje same prevzele te dolžnosti.

Skratka, držati se moramo načela: „Pripravljeni moramo biti, kot da bo jutri vojna, in delati, kot da je nikdar ne bo!“

P. S.